Nr. 24. 1929.

GAZETA URZĘDOWA

POWIATU KATOWICKIEGO

Wychodzi tygodniowo. — Cena prenumeraty kwartalnej 3 złote. — Cena pojedynczego numeru 30 groszy.
Cena ogłoszeń: jednołamowy wiersz m/m 20 gr. — Przyjmowanie ogłoszeń w Redakcji, gmach Wydz. pow. pokój 34.
Redaktor: Jan Kędzior st. dyrektor Wydz. Pow., tel. 148, 149.

KATOWICE, sobota, dnia 14 czerwca 1929 r.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Obwieszczenia urzędowe.

WYDZIAŁ POWIATOWY
Katowice. dnia 7 czerwca 1929 r.
L. Sm. 454|1/29.

OBWIESZCZENIE

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości, że poszczególne egzemplarze wydawnictwa p. t. „Ochrona przed pożarami" można nabywać względnie zamawiać bezpośrednio u inż. J. Tuliszkowskiego, Warszawa, ul. Piękna 44 m. 3, telefon 511—44.

Prezes:
(—) Dr. Seidler.

STAROSTWO KATOWICE d. 7 czerwca 1929 r.
L. G. 213/22.

Starostwo w Rybniku pismem z dnia 25 maja 1929 r. zawiadamia, że w mieście Wodzisławiu stwierdzono wściekliznę u psów.

Starosta
w z.
(—) Dr. Gawlas.

Jedź i podziwiaj wielkie dzieło zbiorowe narodu polskiego — PWK w Poznaniu, bo nie wiadomo, czy doczekasz następnej Wystawy, która nie prędko stworzoną być może.

STAROSTWO KATOWICE d. 6 czerwca 1929 r.
L. dz. O. 2661.

Dot.: Przewodnik Kolejowy
po Polsce, tom I.

OBWIESZCZENIE

Ministerstwo Komunikacji wydało w r. 1926 tom I Ilustrowanego Przewodnika Kolejowego opracowanego przez Dr. Mieczysława Orłowicza, zawierającego opis osobliwości turystycznych Polski Południowo-Zachodniej, t. j. częci Polski położonej między linjami kolejowemi Warszawa-Katowice i Warszawa-Dęblin-Skarżysko-Sandomierz-Tarnów-Krynica.

Wydawnictwo to wyszło równocześnie w 4 językach, a to w polskim, francuskim, angielskim i niemieckim, o jednakowym wyglądzie, identycznych ilustracjach i prawie identycznej treści. Przeznaczone jest ono do rozsprzedaży turystom zwiedzającym Polskę, a skład główny otrzymało Tow. Księgarń kolejowych „Ruch".

Obecnie otrzymało Ministerstwo Robót Publicznych (Referat Turystyki) pewną ilość egzemplarzy wspomnianego wydawnictwa, celem rozesłania ich bezpłatnie zainteresowanym władzom, instytucjom i stowarzyszeniom.

Zarządom gminnym, instytucjom i stowarzyszeniom polecam nabycie powyżej wspomnianego wydawnictwa. Zamówienia należy skierować wprost do Ministerstwa Robót Publicznych (Referat Turystyki) w Warszawie.

Starosta
w z.
(—) Dr. Gawlas.

STATUT

dotyczący porządku obrad Rady gminnej w Halembie.

Na podstawie §§, 106—112 ordynacji dla gmin wiejskich, z dnia 3 lipca 1891 r. i uchwały Rady gminnej, z dnia 21 kwietnia 1929 r. wydaje się dla gminy Halemba następujący statut miejscowy:

I. Zebranie Rady gminnej i jej czynności.

§ 1.

Posiedzenie Rady gminnej zwołuje Naczelnik gminy względnie jego zastępca piśmiennem zaproszeniem z równoczesnem podaniem przedmiotów obrad. Pomiędzy doręczeniem zaproszenia a posiedzeniem upłynąć muszą dwa pełne dni kalendarzowe z wyjątkiem wypadków nagłych.

§ 2.

Porządek dzienny ustala Naczelnik gminy wzgl. jego zastępca. Wnioski członków Rady gminy umieszcza się na porządku dziennym, jeżeli wpłynęły przed ustaleniem tegoż porządku i podpisane zostały przynajmniej przez 1/4 część członków Rady gminnej. Uchwały członków komisji dot. spraw bieżących podaje się Radzie gminnej na posiedzenie do wiadomości.

§ 3.

Rada gminna może uchwałą odroczyć niektóre przedmioty porządku dziennego na inne posiedzenia, jako też zmienić kolejność punktów porządku dziennego.

§ 4.

Członkowie Rady gminnej, którzy z powodu przeszkód nie mogą brać udziału w posiedzeniach, winni o tem przed posiedzeniem donieść Naczelnikowi gminy, który o tem zawiadamia Radę gminną. W razie przeszkód w terminowem doniesieniu, członek Rady obowiązany jest do zapodania przeszkód.

§ 5.

Na każdem posiedzeniu załatwia się w pierwszym rzędzie sprawy porządku dziennego. Wnioski uznane uchwałą Rady gminnej za nagłe, załatwia się dopiero po jego wyczerpaniu.

§ 6.

Posiedzenia Rady gminnej są z ograniczeniem zawartem w § 109 ordynacji dla gmin wiejskich, publiczne, sprawy personalne urzędników jakoteż sprawy sądowe należą zasadniczo do posiedzeń tajnych.

Względem obrad posiedzeń tajnych, obecni na posiedzeniu obowiązani są do przestrzegania tajemnicy.

Winni zdrady tajemnic ponoszą konsekwencje z § 13 niniejszego statutu.

§ 7.

Żadnemu z członków nio wolno zabierać głosu, dopóki przewodniczącego o udzielenie głosu nie prosił i zezwolenia na to nie otrzymał. Przewodniczącemu przysługuje prawo w każdej chwili zabrać głos. Co do języka urzędowego, miarodajne są postanowienia ustawy z dnia 16 stycznia 1923 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 5 poz. 34).

§ 8.

Głosowanie odbywa się przez podniesienie rąk. Rozstrzyga absolutnie większość głosujących. Przy równości rozstrzyga głos przewodniczącego.

Na wniosek członków Rady gminnej, może zebranie w poszczególnych wypadkach użyć innego sposobu głosowania, jak to na kartki, głosowanie imienne i t. p. Przewodniczący oznajmia wynik każdego głosowania zebranym.

§ 9.

Każdy członek Rady gminnej ma obowiązek stawić się na zebranie punktualnie.

§ 10.

W rozprawach dotyczących spraw i zobowiązań gminy, nie może brać udziału radny, którego interes prywatny stoi w sprzeczności z interesami gminy.

§ 11.

Uchwały zebrania oraz nazwiska członków obecnych przy powzięciu, zapisuje się do osobnej księgi.

Przewodniczącemu przysługuje prawo powierzenia spisania protokułu urzędnikowi gminy.

Protokóły podpisują przewodniczący i przynajmniej dwaj członkowie Rady gminnej, którzy w zebraniu brali udział i mają prawo do głosowania.

Żaden z Radnych nie może żądać, by do księgi protokólarnej wpisano inne, odmienne od treści, powziętych uchwał, oświadczenia.

II. Komisje.

§ 12.

Zgodnie z postanowieniami ordynacji dla gmin wiejskich z dnia 3 lipca 1891 r. może Rada gminna po myśli art. 5 ordynacji wyborczej z dnia 5 maja 1926 r. uchwalić wybór komisji i to:

1) stałe komisje gminne, jako pomocnicze wzgl. kolegjalne organa administracyjne, wybrane na czasokres urzędowania Rady gminnej, do których mogą być wybrani i obywatele, którzy do Rady gminnej nie należą,
2) niestałe komisje gminne, wybrane do zbadania i przygotowania do przyszłych obrad spraw, przekazanych im przez Radę gminną. Okres urzędowania niestałej komisji kończy się po załatwieniu danej sprawy.

Wybrani do komisji niestałej mogą tylko być członkowie Rady gminnej.

Wybór komisji gminnych odbywa się na zasadzie systemu proporcjonalnego.

W zebraniach komisji przewodniczy Naczelnik gminy, lub jeżeli on sam uzna to za potrzebne— wyznaczony przez niego zastępca.

Komisje działają albo samodzielnie, albo przygotowują wnioski dla Rady gminnej.

III. Przepisy porządkowe.

§ 13.

Członkowie, którzy na posiedzeniach zachowują się niestosownie, uchwałą Rady gminnej ukarani być mogą:

a) w pierwszzm wypadku grzywną od 1—3 złotych,
b) w powtarzających się zaś wypadkach — w miejsce wymienionej grzywny — wykluczeniem od udziału w posiedzeniach Rady gminnej na czas do jednego roku.

Członkowie, którzy bez uniewinnienia na posiedzenie nie stawią się, mogą być na wniosek przewodniczącego uchwałą Rady gminnej ukarani od 1—3 złotych.

Przeciw takiej uchwale służy Radnemu skarga w postępowaniu administracyjno-spornem do Wydziału Powiatowego w przeciągu 2 tygodni, licząc od dnia doręczenia zawiadomienia.

Prawo skargi przysługuje także Naczelnikowi gminy. Grzywna powinna być uiszczona w przeciągu dni 14-tu po doręczeniu nakazu zapłaty.

§ 14.

Przdwodniczący strzeże porządku w lokalu obrad. Kto z miejsca przeznaczonego dla publiczności da oklaski lub znaki pochwał i zadowolenia albo przeciw porządkowi i przyzwoitości zawini, zostaje natychmiast wydalony. W razie powstania niepokoju i przeszkód z grona publiczności może przewodniczący zarządzić natychmiastowe opróżnienie sali obrad.

§ 15.

Każdy członek Rady gminnej otrzymuje na żądanie jeden egzemplarz niniejszego statutu.

IV. Prawomocność.

Niniejszy statut obowiązuje od dnia ogłoszenia w Gazecie Urzędowej Powiatu Katowickiego.

Halemba, dnia 22 kwietnia 1929 r.

(L. S.) Zarząd gminny:

Naczelnik gminy	II. Ławnik	Ławnik pom.
w z. (—) Nocoń	(—) Krzykowski	(—) Mryka

Powyższy statut zatwierdza się na podstawie §-u 6 ordynacji dla gmin wiejskich z dnia 3 lipca 1891 roku oraz uchwały Wydziału Powiatowego z dnia 10 Maja 1929 r.

Katowice, dnia 16 maja 1929 r.

Wydział Powiatowy:

w z.

(—) Richter.

L. d. Sm. 673/1/29.

KOMUNIKATY.

Znaczenie Zjazdu Meljoracyjnego dla gospodarki wodnej w Polsce.

Zagadnienie meljoracyj rolnych sięga samej istoty usprawnienia życia ekonomicznego naszych wsi i miast. Tam, gdzie głód ziemi nie może już być zaspokojony przez zwiększenie warsztatu pracy rolnika, meljoracje rolne mogą w znacznej mierze zwiększyć wydajność jego. Dla wielu setek tysięcy posiadaczy gospodarstw karłowatych, meljoracje równoznaczne są z przejściem ze stałej djety głodowej do warunków lepszego odżywiania dla licznych rzesz drobnych rolników stanowią one zwiększenie niejako gospodarczego dobrobytu jego, natomiast dla rolników średnich jest to dojście do stanu znacznej czasem zasobności gospodarczej, oraz wydobrzenia kulturalnego. Dla miast, położonych w regjonach o wadliwej strukturze agrarnej, tak ujęte meljoracje powodują wzmożenie handlu artykułów podstawowych, zaś dla przemysłu stanowią one o zwiększeniu pojemności rynku wewnętrznego. Naogół przyjmuje się, że w Polsce dla potrzeb rolniczych należałoby odwodnić około 18 miljonów ha. Natomiast nawodnienia wymaga większość pozostałych terenów rolnych przedewszystkiem zaś około 6 miljonów ha naszych piasków, czyli, że 5/6 obszaru całej Polski oczekuje zmeljorowania. Przewidywane koszty, związane z tem przedsiąwzięciem narodowem, sięgają sum wprost zawrotnych, jak to wykazały obliczenia najogólniejsze. By temu zadaniu podołać, Polska ma od nowa zupełnie stworzyć, oczywiście w formach najlepszych, cały aparat meljoracyjny w kierunkach: organizacyjnym, technicznym, naukowym, finansowym.

Dojść do form lepszych w tych pracach możemy tylko przez cierpliwy, długotrwały wysiłek zbiorowy. Widzimy też, że dość często odbywają się u nas regjonalne zjazdy ogólno-gospadarcze, na których sprawy meljoracyjne są obszernie omawiane i uzgadniane, że sa zwoływane specjalne konferencje meljoracyjne, dla omówienia tego lub innego problemu. Są to oczywiście prace wielkiej wagi, które muszą być jeszcze ujęte w jedną przemyślaną i uzgodnioną całość. Tej prawdziwej konieczności zadość czyni dobrze zorganizowany ogólno-krajowy Zjazd Meljoracyjny, a w niektórych wypadkach, celowo pomyślana delegacja narodowa na Kongresy Meljoracyjne Międzynarodowe. Taki Ogólno-Krajowy Zjazd Meljoracyjny (pierwszy z kolei) odbył się w 1926 r. w Warszawie.

Prace jego zostały wydrukowane w Pamiętniku I-go Zjazdu, wydanym przez miesięcznik „Inżynierji Rolnej". Z prac tych, poruszających tematy bardzo różne, oraz treści wielce doniosłych postanowień I-go Zjazdu, widzimy, jak wielkiej pracy ten Zjazd z 1926 r. dokonał. Rozwijał się on w 3-ch zasadniczych kierunkach, a mianowicie:

1) jak zorganizować meljoracje polskie,
2) jak sfinansować te meljoracje,
3) jak wznieść je na wyższe poziomy myślowe.

To było prawie 3 lata wstecz.

W tym okresie wiele u nas się już zrobiło w dziedzinie meljoracyjnej, dużo mamy do zrobienia jeszcze oraz niemniej pozostało do przerobienia i usprawnienia.

Od Zjazdu I-go dobiega końca rok III-i.

W międzyczasie sprawy zbiorowego wysiłku w dziedzinie gospodarki wodnej Polski, do której to dziedziny należą i meljoracje rolne, znacznie posunęły się naprzód. Przypomne tylko I-szy Zjazd Hydrotechniczny Polski (styczeń 1929 r.). Mieliśmy również regjonalne Konferencje Meljoracyjne, jak to: Poleską (październik 1928) oraz Lubelską (grudzień 1928) w połowie czerwca r. b. odbędzie się również Zjazd budowy Dróg Wodnych w Polsce. Wszystko to razem świadczy, że całe zagadnienie gospodarki wodnej w Polsce wchodzi w okres uzgodnionego, planowego i być może usprawnionego czynu. W okresie tak szeroko obudzonego wysiłku nad gospodarką wodną Państwa, wyczyn meljoracyjny oczywiście zostanie zrozumiany lepiej, szerzej oraz będzie traktowany troskliwiej. Dlatego też II-gi Zjazd Meljoracyjny, aczkolwiek zbiera się w warunkach gospodarczo dla rolnika trudnych, to jednak zakres jego zamierzeń organizacyjnych, naukowych, technicznych i finansowych przerasta zamierzenia Zjazdu I-go. Należy przypuszczać, że liczny udział osobisty przedstawicieli sfer zainteresowanych, t. j. administracji państwowej, samorządowej, rolnictwa, nauki, techniki, naukowej organizacji i finansów, w wysiłku łącznym spotęguje wyniki prac wstępnych, wykonanych przez Komitet Organizacyjny Zjazdu. Należy się zwrócić z gorącym apelem do wszystkich tych zespołów, by zechciały przysłać na Zjazd wybitnych swych przedstawicieli do wspólnej, niekrępowanej wymiany poglądów nad sprawami meljoracyjnemi w Polsce. Zjazd się zbiera w Warszawie i trwać będzie od 17 do 20 czerwca. Obradować będzie w gościnnym Gmachu Politechniki Warszawskiej. Jest przewidywany przyjazd licznych gości z państw słowiańskich. Po Zjeździe dla chcących odbędzie się szereg wycieczek do Puław, na Wystawę Krajową w Poznaniu, stąd do Krakowa, Wieliczki oraz do Grębowa, w celu zwiedzenia zmeljorowanych torfowisk. Wycieczka trwać tędzie od 20 do 23 czerwca. Udział członkowski w Zjeździe wynosi 15 zł. Można je wpłacić w dniu Zjazdu w Biurze.

Jak dotąd wielce skutecznie organizacje Zjazdu poparły instytucje następujące:

1) Państwowy Bank Rolny,

2) Krajowe Towarzystwo Meljoracyjne w Warszawie,

3) Stołeczne Towarzystwo Budowlane i Meljoracyjne w Warszawie,

4) Biuro Urządzeń Rolnych Kółek Rolniczych w Warszawie,

5) Biuro Meljoracyjne inż. Rzymkowskiego w Łasku.

Życzliwy stosunek do Zjazdu Meljoracyjnego oraz pomoc poszczególnych Ministerstw w tej akcji społecznej ustala się.

Bliższych szczegółów o Zjeździe udzielają:

1) Sekretarjat Komitetu Organizacyjnego Zjazdu w Warszawie. Adres—Krajowe Towarzystwo Meljoracyjne, ul. Kopernika 30, tel. miastowy 158-01 i tel. międzymiastowy 158-39.

2) Sprawy prasowe załatwia: Biuro Urządzeń Rolnych Kółek Rolniczych w Warszawie. Adres—ul. Zielona 19, tel. miastowy i międzymiastowy 131-89.

Zarządzeniem z dnia 21 maja 1929 r. „Monitor Polski" nr. 115 p. Prezes Rady Ministrów na zasadzie art. 5 ustawy z dnia 23 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. nr. 62, poz. 458) nadał m. in. mieszkańcami Województwa Śląskiego następującym obywatelom zamieszkałym w powiecie Katowickim po raz pierwszy

Srebrny Krzyż Zasługi

Szczepanowi Noconiowi, urzędnikowi kopalni „Bielszowice" w Makoszowach, Tomaszowi Ogiermanowi, sekretarzowi Dyrekcji kopalni „Bielszowice" w Bielszowicach, Alfonsowi Weberowi, urzędnikowi kopalni „Wolfgang" w Pawłowie, Wincentemu Pośpiechowi, pomocnkowi magazyniera kopalni „Bielszowice" w Bielszowicach, Karolowi Woźniakowi, sztygarowi w kopalni „Giesche" w Nikiszowcu.

Magistratowi w Mysłowicach oraz poszczególnym Urzędom gminnym przypominamy odnowienie abonamentu „Gazety Urzędowej" za III kwartał 1929 roku (czerwiec, lipiec i sierpień) tak własnego, jak poszczególnych zapisanych w danej gminie prenumeratorów.

Przy tej sposobności ponownie prosimy o zainteresowanie się rozpowszechnianiem „Gazety Urzędowej", którą z obowiązku powinien abonować każdy przemysłowiec, kupiec, rzemieślnik, restaurator i właściciel domu, aby być stale informowanym o wszystkich aktualnych ustawach, zarządzeniach władz i t. p.

W ostatecznym terminie do dnia 1-go lipca 1929 r. należy nadesłać do Administracji „Gazety Urzędowej" dokładne zapotrzebowanie na III kwartał 1929 r. z podaniem ilości egzemplarzy potrzebnej dla każdej gminy razem z zapisanemi prenumeratorami, celem ustalenia nakładu gazety.

Administracja Gazety Urzędowej.

OGŁOSZENIA.

Druk. J. Eichhorn, Katowice.

Dodatek nadzwyczajny

do

„GAZETY URZĘDOWEJ" Powiatu Katowickiego Nr 24.

Katowice, sobota 15 czerwca 1929 r.

DZIAŁ URZĘDOWY.

STATUT

Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu Katowickiego w Katowicach.

I. Organizacja Kasy.

§ 1.

Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Katowickiego zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Katowicach przez związek komunalny powiatu w Katowicach.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy, a wymieniony związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy, o ile chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych i prawo tworzenia oddziałów (wpłatni), zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów), rozciąga się na okręg działania jej związku poręczającego.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Katowickiego posiada odrębną osobowość prawną i w granicach niniejszego statutu korzysta z uprawnień przyznanych komunalnym kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 339).

Kasie tej służy prawo otwierania oddziałów (wpłatni) jak i zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) na podstawie uchwały stanowiącego organu związku poręczającego i za zgodą władzy nadzorczej.

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu Katowickiego jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie, oraz uprzystępnić ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek komunalny Powiatu jako związek poręczający Kasę ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 5.

Organami Kasy są:
1) Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy,
2) Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegjalnem, składającem sie z 5 członków włącznie z przewodniczącym. Członkami Rady Kasy mogą być tylko osoby, posiadający prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera na lat 3 stanowiący organ związku poręczającego; najmniej 3 członków musi być wybranych z grona organu stanowiącego związku poręczającego przez tenże organ stanowiącego związku poręczającego, reszta może pochodzić z poza tego grona. Z pośród członków wybranych z grona organu stanowiącego związku poręczającego, wybiera Rada Kasy zwykłą większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę. Ustępujący członkowie Rady mogą być ponownie wybrani. Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego nie wpływa na okres urzędowania Rady Kasy względnie członków Rady Kasy.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania Rady Kasy w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi Kolegjum, złożone z 3 członków, powołanych przez Radę Kasy większością głosów przy obecności conajmniej 4 członków Rady (§ 12 statutu niniejszego) na okres 3 lat. Członkami Zarządu Kasy mogą być tylko osoby posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa.

Naczelnik Zarządu wybieranym jest przez Radę Kasy równocześnie z powołaniem innych

członków Zarządu na ten sam okres czasu co inni członkowie Zarządu i jest przewodniczącym Zarządu. Równocześnie z wyborem naczelnika Zarządu następuje w ten sam sposób wyznaczenie jego zastępcy. Naczelnikiem względnie członkiem Zarządu może być wybrany dyrektor Kasy.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego nie wpływa na okres urzędowania Zarządu Kasy względnie członków Zarządu Kasy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy.

W miejsce członka Rady Kasy, który przyjął wybór do Zarządu Kasy, wybiera organ stanowiący związku poręczającego inną odpowiednią osobę (§ 6 statutu niniejszego), na członka Rady Kasy, a w miejsce członka Zarządu Kasy, który przyjął mandat członka Rady Kasy, wybiera Rada Kasy innego członka do Zarządu.

Członkowie Rady i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolą swą w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:

a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisyj oraz czynności Zarządu Kasy;
b) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zapasowego;
c) zbywanie i obciążenia majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów, oraz obejmowanie zarządu fundacji;
d) odstąpienie od sporów prawnych tudzież zatwierdzanie ugód w tych sporach prawnych, ustanawianie zastępców prawnych Kasy;
e) postanowienie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane zwiazkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów (wpłatni) i zbiornic jak również organizowania zakładów zastawniczych (lombardów);
f) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów (wpłatni (zbiornic) i zakładów zastawniczych (lombardów);
g) ustalenie preliminarzy Kasy, oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nie przewidziane;
h) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu (§ 29 statutu niniejszego);
i) postanowienia o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy;
j) postanowienie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągania pożyczek;
k) ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiedzenia tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdoczesnej stopy procentowej, tak w stosunku do dłużników Kasy jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w poszczególnyeh przypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad;
l) ustanawianie regulaminów wewnętrznych oraz instrukcji dla Zarządu i pracowników (funcjonarjuszów) Kasy, obowiązujących również klijentelę Kasy co do sposobu załatwiania spraw;
ł) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich udzielanie pełnomocnictw upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i działania imieniem Kasy, jako też udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów (wpłatni), zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;
m) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do stanowisk pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy;
n) wybór i odwołanie Zarządu Kasy;
o) ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy oraz ewentualne przyznawanie remuneracji dla członków Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy za prace nadobowiązkowe;
p) postanowienie przepisów służbowych (pragmatyki służbowej) dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy oraz ustalenie statutu emerytalnego dla tychże;
r) postanawianie o przepisach dyscyplinarnych

dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, określenie władz dyscyplinarnych tudzież wyborów i określenie ich kompetencji;

s) wydawanie opinji i występowanie na wniosek Zarządu z wszelkiemi wnioskami do władz w sprawach Kasy;

t) ustalenie projektów zmian statutowych;

u) wystąpienie do organu stanowiącego związku poręczającego z wnioskiem i ewentualną likwidacją Kasy;

w) określenie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy.

§ 10.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jednak raz na miesiąc.

Rada Kasy musi nadto być zwołana na żądanie organów związku poręczającego, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej 4 członków Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami naglemi nastąpić powinno conajmniej na 3 dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniam porządku obrad lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia.

Zaproszenie pisemne doręczone być powinno za potwierdzeniem odbioru, zapowiedzenie ustne potwierdzone być powinno protokólarnie.

Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił 3 kolejne lub 6 choćby niekolejnych posiedzeń Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania. Poza przypadkami przewidzianemi w § 8 ustęp 2 i w ustępie powyższym, członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami, co członkowie organu stanowiącego związku poręczającego Kasy.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniach podług zasad ustalonych uchwałą Rady Kasy.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej liczby członków Rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pożyczki,

b) wniosków o otwarcie na terytorjum związku poręczającego oddziałów (wpłatni) i zbiornic jak również o organizowanie zakładów zastawniczych (lombardów),

c) ustalenia rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk,

d) wybór Zarządu i komisyj Kasy,

e) mianowania dyrektora i członków Zarządu Kasy oraz przyznawanie remuneracji dla dyrektora, członków Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy,

f) ustalenie regulaminów i preliminarzy Kasy,

g) określania przypadkowych warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy,

h) uchwalania projektów zmian statutowych.

W każdym z powyższych przypadków Rada Kasy może powziąć uchwałę większością zwykłą obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych conajmniej 3 członków Rady Kasy. O ile na dwuch kolejno zwoływanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady — naczelnik Zarządu Kasy powinien o tem zawiadomić związek poręczający, którego organ wykonawczy może spowodować zwołanie ponownego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów wniosek upada. W razie równości głosów przy wyborach, rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie dwóch obecnych musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których

zainteresowany jest osobiście lub jeżeli w sprawach tych przysługuje mu prawo stanowienia względnie głosowania również z tytułu piastowania jakiegokolwiek urzędu, z wyjątkiem dla związku poręczającego.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mówców.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy mogą być powoływani na posiedzeniach Rady Kasy celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień względnie referowanie spraw.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybrać ze swogo grona komisję. Na posiedzeniach tych komisji przewodniczy przewodniczący Rady lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokółu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów za — i przeciw oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nieusprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół oraz przez dwóch członków Rady Kasy.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy;

b) kierownictwo administracją Kasy oraz nadzór nad administracją jej osobnych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów (wpłatni), zbiornic i zastawniczych zakładów (lombardów);

c) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów Kasy, przedstawianie Radzie Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

d) postanowienie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciażonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy;

e) nadzór zwierzchni nad pracownikami (funkcjonarjuszami) Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy;

f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty obrót pieniędzy i prowadzenie wszystkich operacji Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących;

g) mianowanie pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zastrzeżone Radzie, jako też przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;

h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważenienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności Kasy;

i) wyznaczenie dni i godzin przyjmowania klijentów oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy;

j) przygotowanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonanie jej uchwał;

k) propaganda oszczędności za pomocą odczytów, ulotek, broszur i afiszowania oraz popularyzowanie Kasy przez ogłaszania w czasopismach i dziennikach, z wyłącznem prawem rozporządzania funduszami do tych celów przeznaczonemi;

l) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie niezastrzeżonych.

§ 18.

Członkowie Rady Kasy, naczelnik i członkowie Zarządu Kasy obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesu, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowych klijentów Kasy. Do członków Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy §§ 10—16 statutu niniejszego.

Powołanie na urząd Naczelnika i członków Zarządu wymaga zatwierdzenia ze strony organu wykonawczego związku poręczającego.

§ 19.

Kierownictwo bieżących jak i technicznych czynności Kasy sprawuje Naczelnik Zarządu Kasy względnie jego zastępca. Jest on równocześnie

naczelnym zwieczchnikiem służbowym wszystkich pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy. Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni 8-miu prawo sprzeciwu co do uchwał sprzecznych z interesami Kasy i prawo wstrzymywania wykonania zarządzeń w takich przypadkach, z obowiązkiem niezwłocznego odwołania wzgl. zwrócenia się w tych sprawach o decyzję do organu stanowiącego związku poręczającego.

Naczelnik Zarządu zastępuje Kasę nazewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Firma Kasy oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być oprócz tego podpisane przez jednego, upoważnionego do tego przez Radę członka Zarządu Kasy i opatrzone pieczęcią Kasy.

Na zasadzie uchwały Rady Kasy Zarząd Kasy może aż do odwołania kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów (wpłatni), zbiornic i zakładów udzielić prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania. Prawem tem można również objąć upoważnienie do podpisywania w tym zakresie firmy Kasy oraz dokumentów, z których ma powstać obowiązek prawny Kasy. W tym ostatnim przypadku koniecznem jest jednak zawsze nadto podpis członka Zarządu Kasy.

§ 20.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy ani komisji rewizyjnej Kasy. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli. Przepis ustępu I. art. 18 statutu niniejszego ma również do pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe, wydane z upoważnienia Rady przez Zarząd Kasy. Przepisy takie dla dyrektora i członków Zarządu Kasy uchwala Rada Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem komisji rewizyjnej. Komisja rewizyjna jest organem kolegjalnym i składa się z trzech członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący związku poręczającego.

W skład komisji rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu Kasy, ani też pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy; natomast mogą być do tej komisji powoływane nie wchodzące w skład organu lub personelu pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy osoby z pośród lub z pora grona organu stanowiącego związku poręczającego zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym, jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym, jako jej asesorzy. Członkowie komisji rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały organu stanowiącego związku poręczającego.

Przepisy ustępu 3 § 9 statutu niniejszego odpowiednio obowiązują również członków komisj rewizyjnej. Przewodniczącego komisji rewizyjnej wybierają członkowie tej komisji z pośród swego grona.

Uchwały komisji rewizyjnej zapadają większością głosu pełnej liczby jej członków. Do ważności zaś uchwał niezbędną jest obecność prezesa i jednego członka komisji rewizyjnej. Uchwały te powinny być protokółowane. Protokół podpisuje przewodniczący i jeden członek komisji rewizyjnej. Pozatem do członków komisji rewizyjnej do obrad i posiedzeń tej komisji mają odpowiednie zastosowanie §§ 10, 11, 14 ust. I, II i III i § 16 statutu niniejszego.

§ 22.

Obowiązkiem komisji rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcie rachunków Kasy, złożonego związkowi poręczającemu przez Radę Kasy a nadto sprawozdanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizji określa osobny porządek (regulamin) czynności uchwalony przez organ stanowiący związku poręczającego.

Komisja rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewanie rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń a w szczególności jej oddziałów (wpłatni), zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów).

W celu wykonania powyższych czynności wolno komisji rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, jej oddziałów (wpłatni), zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów), wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa komisja rewizyjna sprawozdanie organowi stanowiącemu związku poręczającego, przesyłając jednocześnie odpisy organowi wykonawczemu tegoż związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy oraz jej oddziałów (wpłatni), zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów), jako też w lokalu urzędowym Kasy Komunalnej Powiatu Katowickiego a nadto w „Gazecie Urzędowej" Pow. Katowickiego.

II. Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładców i innych wierzycieli.

Fundusze, należace do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami związku poręczającego i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać względnie zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przedewszystkiem na pokrycie ewentualnych strat Kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy; mogą też być przeznaczone na fundusz zasobowy bezzwrotne dotacje związku poręczającego, zapisy i t. p.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej niż 5% wkładów oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10% wkładów, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajną jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku, pozatem fundusz zasobowy lokowany może być tylko w sposób przewidziany w § 46 w punktach 1—4 oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Na pomoc dla nieczynnych już członków Zarządu pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy oraz wdów i sierot po nich, taksamo na zabezpieczenie swych operacji jak i własne cele inwestycyjne uprawniona jest Kasa tworzyć również następujące fundusze specjalne:

1) fundusz emerytalny dla członków Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszy) Kasy zarazem na pensje wdowie i sieroce,
2) fundusz kosztów handlowych,
3) fundusz inwestycyjny.

Fundusze powyższe mogą być tworzone dopiero po zadosyćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego (§ 25 statutu niniejszego). Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszów.

§ 27.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać względnie utworzyć nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentualnych strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Rachunkowość kapitału zakładowego, funduszu zasobowego i funduszu wyrównawczego prowadzoną ma być oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów Kasy nad czynnościami i rachunkowością Kasy określa porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu 3 miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszów jej powierzonych oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięcie rachunku należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do 4 miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, organowi wykonawczemu związku poręczającego celem powzięcia co do nich uchwały przez organ stanowiący tego związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej. Inne efekty należy wykazywać

w wartości nieprzekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziałów zysków oraz zamknięcie rachunkowe powinne być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu 1 miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący związku poręczającego oraz podany do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat 10; natomiast może ona niszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5-ciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisków względnie roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu, uskutecznionego na książeczce.

III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacji, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jako też firma (nazwa) jej oddziałów (wpłatni), zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacji Kasy, ani też żadnych tranzakcji ze strony związku poręczającego.

A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe, które mogą być wystawione na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady od osób fizycznych i prawnych nietylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej 1.— złotego. Dopuszczalną najwyższą kwotą wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy (§ 9 ustęp 2 punkt 1 statutu niniejszego.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkładek oszczędnościowych w następujących przypadkach:

a) gdy wkładka nie dosięga dopuszczalnej statutem niniejszym kwoty najniższej wkładki lub sama względnie łączność z poprzedniemi przekracza ustanowioną tym statutem najwyższą kwotę wkładów;

b) gdy chodzi o wystawienie książeczki oszczędnościowej na obcą walutę;

c) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niegodne dla siebie;

d) gdy niema widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładkowego;

e) gdy wkładca już raz dopuścił się naużycia zaufania Kasy;

f) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład, złożony na poszczególną książeczkę, osięgnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów,

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentualnych zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także nazwisko i imię tej osoby.

Z każdą książeczką oprawiony jest wyciąg statutu niniejszego, dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których

powstaje zobowiązanie Kasy (§ 19 ustęp 3 statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem skarbnika (kasjera) przez drugi podpis członka Zarządu.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy lub osoby, uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się z pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej,—nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej, — wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności, i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa niema obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki, wystawiane na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p. Wpisania do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu jej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy względnie osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącania z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalnem, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą a określone są w sposób, wykluczający możliwość mylnego tłumaczenia oraz wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy, i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywaną może być tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenie można zmienić lub wycofać. Zapisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nietylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą a innemi Komunalnemi Kasami Oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wpłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest Zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się corocznie z upływem roku.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia następującego po dniu wpłaty i liczy się od dnia poprzedzającego dzień wypłaty.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Kasa zastrzega sobie możność wyróżnienia, w drodze premji lubrozlosowadnia nagród, pewnych kategorji książeczek, które Rada Kasy uzna za zasługujące na takie wyróżnienie.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów, jako też warunki ewentualnych premji i rozlosowywania nagród Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 41.

Całkowita lub częściowa wpłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić — nawet w przypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ustęp 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 339) wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszów, ulokowanych z bezpieczeństwem prawnem (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe względnie komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenia pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, względnie komunalnym urzędom, i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy; duplikat książeczki może jednak być wydany już po upływie 6-ciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w zakładzie głównym Kasy lub jej oddziale względnie zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie 6-ciu miesięcy od ogłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych, jako też z kapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat 30 od ostatniej wypłaty względnie od dnia dopisania poraz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg trzydziestoletniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady, z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą względnie dotknięte zakazem sądowym, lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do

części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzania wkładem, względnie przed upływem terminu określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podana będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego). W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzania odnośnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności względnie prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione w następujących przypadkach:

a) jeżeli nie będą podniesione w terminie naznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu lub wezwaniu;
b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom ustalonym przez właściwe organa Kasy.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalsze procenty.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1) nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem), obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucji kredytowych tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały (akcje wspólnych komunalnych instytucji kredytowych;
2) udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1), najwyżej do wysokości 3/4 ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;
3) udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości po poprzedniem komisyjnem ustaleniu wartości objektu przez dyrektora Kasy wspólnie z dobranym rzeczoznawcą technicznym, terminowych pożyczek, oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką Kasy przez cały czas obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;
4) nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób określony dla pożyczek w punkcie 3);
5) udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji — po ustaleniu wartości objektu przez komisję wymienioną w niniejszym §-fie w punkcie 3) kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;
6) udzielać spółdzielniom zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszów spółdzielni pod warunkiemi iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt, otwarty spółdzielni przez Kasę;
7) udzielać pożyczek za zobowiązaniami pisemnemi (skryptami dłużnemi) lub za wekslami, jeżeli

obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność co najmniej dwie osoby, zapewniające spłatę całej pożyczki;

8) dyskontować weksle, zaopatrzone przynajmniej w 2 podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;

9) dyskutować, niewcześniej jednak, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności;

a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne Kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie Komunalne Kasy Oszczędności, taksamo wszystkie gminne kasy oszczędnościowo-pożyczkowe;

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1) niniejszego §-u;

c) kupony od wymienionych w punkcie 1) papierów procentowych;

10) umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem — wolną gotówkę;

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim;

b) w asygnatach Kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i w Komunalnych Kasach Oszczędności;

11) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem co najmniej półrocznem wypowiedzeniem;

12) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10% wkładów oszczędnościowych; zakup obligacji tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką udzieloną przez Kasę, w myśl punktu 3-go § 46 statutu niniejszego, powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (b. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie) lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych 3/4 części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udziolonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych 2/3 części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

c) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, jednak tylko na wypadek niemożności ubezpieczenia z jakiegokolwiek powodu w zakładach wyszczególnionych pod a i b, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długu części — w pierwszych 2/3 części ubezpieczonej wartości nieruchomości. (Reskrypt Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 14 września 1928 r. Nr. S. G. — 1237/28).

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku dokonać może Kasa komisyjnie przez organa, wymienione w §-ie 46 ustęp 3 niniejszego statutu. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać względnie umieścić w posiadających bezpieczeństwo prawne — pupilarne polskich państwowych papierach procentowych lub papierach przez Państwo gwarantowanych conajmniej 5% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000.— zł. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero, gdy zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są

już umieszczone w nieruchomościach powinny w 20% swej wysokości względnie nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby pokrycia straty Kasy może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych wspólników) z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w §-ie 46 statutu niniejszego, może Kasa — po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:
   a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10%, nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacji związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki;
   b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych;
   c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom);
2) umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych przez Kasę założonych lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidziany w §-ie niniejszym i punkcie 12) § 46 statutu niniejszego, najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego względnie funduszu inwestycyjnego w myśl § 26 punkt 3) niniejszego statutu, na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej; może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności, celem lokaty funduszu emerytalnego członków Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, względnie funduszu na pomoc dla ich rodzin. Również jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

C. Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1) redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w pań twowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim oraz oraz innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu;
2) przyjmować za opłatą jako depozyty na przechowanie dokumenty tudzież wartościowe przedmioty i papiery przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za realizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów;
3) podejmować się kupna i sprzedaży państwowych tudzież innych notowanych na giełdach pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej papierów wartościowych oraz zarządzania nimi, lecz jedynie na zlecenie i rachunek osób trzecich, przyczem kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów procentowych;
4) załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych i t. p. dokumentów.

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawnioną jest przedsiębrać następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiącego związku poręczającego własne realności;
b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednakże z ograniczeniami, wynikającemi z obowiązku posiadania względnie umieszczenia zasobów w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych (§ 48 statutu niniejszego);
c) prowadzić agentury Banku Polskiego oraz banków państwowych i komunalnych;
d) wynajmować schówki w swym skarbcu, względnie w szafach bezpieczeństwa na warunkach przez Radę Kasy ustalonych;
e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne (kontokorentowe);

f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez Kasę w tych instytucjach.

Za zgodą organu stanowiącego związku poręczającego mogą uprawnienia Kasy odnośnie do prowadzenia agentur Powiatowego Banku Budowlanego w Katowicach w myśl punktu c) niniejszego §-u być rozszerzone do załatwiania wszelkich tej instytucji dotyczących spraw włącznie jej zlikwidowania.

IV. Szczegółowe uprawnienia Kasy.

§ 54.

Rządząca się statutem niniejszym Kasa, jako komunalna Kasa oszczędności, iest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 339) — wolna:

1) od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego (zasadniczego i od obrotu);
2) od dodatków komunalnych do powyższych podatków;
3) od opłat stemplowych do podań wnoszonych tak przez Kasę jak i przez istniejące przy niej zakłady zastawnicze (§ 2 statutu niniejszego).

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe Kasy są wolne od podatku od kapitałów i rent, o ile wysokość wkiadu nie przewyższa kwoty 5000.— zł. (§ 52 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 roku w sprawie wykonania wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności).

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę, są w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej wolne od opłaty stemplowej.

Pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od Kasy, podlegają w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zobowiązania.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zostawem, przyczem papiery, notowane na giełdzie, mają być sprzedane po cenie giełdowej a nienotowane — po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przejęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacyj, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych.

V. Likwidacja Kasy.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolna lub przymusowa.

Dobrowolna likwidacja Kasy następuje na skutek uchwały związku poręczającego zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację Kasy może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach określonych w ustępie 3-cim artykułu 30-go wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych Kasach oszczędności.

Rozporządzenie władzy, zarządzające lub zatwierdzające likwidację Kasy, jako też wdrożenie postępowania likwidacyjnego ogłasza się w „Gazecie Urzędowej" Powiatu Katowickiego.

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszenia statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie co najmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie sześciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań Kasy, za które związek poręczający przyjął odpowiedzialność, a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem 6-ciu miesięcy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożoną być powinna na lat 30-ci do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzycielie nie podejmą, przypadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżką majątku Kasy, pozostałą po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego, i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel, uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz związku poręczającego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej, po ewentualnem poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji oraz kapitału zakładowego, przyznanego Kasie przy jej organizowaniu.

Zwinięcie Kasy oraz jej ewentualnych oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) podaje związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

VI. Władze nadzorcze.

§ 57.

Władzą nadzorczą nad Kasą, rządzącą się statutem niniejszym, jest zgodnie z § 59 rozozporządzenia wykonawczego w instancji I-szej Wojewoda, z którym współdziała w przypadkach przepisami tegoż §-u oznaczonych Rada Wojewódzka — a w instancji II-ej i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego, służy władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i komisji rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt Kasy lub związku poręczającego dla zarządu Kasą do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu 3 miesięcy od czasu ustanowienia komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

VII. Przepisy końcowe.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia go w „Gazecie Urzędowej" Powiatu Katowickiego".

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

Katowice, dnia 25 stycznia 1929 r.

Wydział Powiatowy

(—) Dr. Seidler,
(—) Popek, Caspari, (—) Halaczek,
(—) Wiechuła, (—) Kudera.

Po porozumieniu się ze Śląską Radą Wojewódzką zatwierdzam na podstawie art. 31 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R P. Nr. 38, poz. 339) obowiązującego na obszarze Województwa Śląskiego na mocy ustawy Sejmu Śląskiego z dnia 28 lutego 1928 r. (Dz. U. Śl. Nr. 7 poz. 13) oraz § 59 pkt. a i b Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 424) o komunalnych kasach oszczędności niniejszy statut po uskutecznieniu w nim poprawek i skreśleń uwidocznionych w §§ 6, 7, 9, 18, 52.

Wojewoda:

L. S. w z.

(—) Dr. Przybyłowicz

UCHWAŁA:

Wydział Powiatowy zgadza się na uskutecznione przez Wojewodę w klauzuli zatwierdzenia statutu Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Katowickiego poprawki i skreślenia.

Katowice, dnia 10 maja 1929 r.

Wydział Powiatowy:

(—) Halaczek, (—) Dr. Seidler, (—) Wiechuła
(—) Popek, (—) Caspari.

Druk. J. Eichhorn Katowice.